

PÖYTÄKIRJA**KOKOUSAIKA** 20.8.2026 klo 18:00 - 19:46

Kahvi klo 17:30

KOKOUSAIKKA Arkki, Torikatu 1, 38200 Sastamala**OSALLISTUJAT****Läsnä/x****Läsnä/x***Päätöksentekijät*

Kuukka Salme (pj)

j x

Keskinen Sirpa

j x

Aarinen Sirkku

j x

Kiuttu Henri

j x

Alajoki Antti

j x

Kortelahti Jari -25§

j x

Alajoki Kari

j x

Kulonpää Irmeli

j x

Leikkaa Pekka

vj x

Laiho Maritta

j x

Reku Tuomas

vj x

Mauriala Jarmo

j x

Horelli Auli

j x

Mäkipää Jarkko

j x

Helander Merja

vj x

Peuraniemi Pertti

j x

Isonokari Janica

j x T

Salonen Pekka

vj x

Janhunen Satu

j x

Saari Sirkka-Liisa

j x

Jokela Mari

j x

Sandroos Aleks

j x T

Junttila Elisa

j x

Uusitalo Heikki

j x T

Kaaja Mauri

j x

Villo Maire

j x

Karisalmi Leevi

j x

Muut osallistujat

Aurén Vesa (kn:n pj)

x

(T) Teams yhteydellä

Nieminen Elisa (tj)

x

Matintalo Heli (siht)

x

Anttila Kimmo (kiintp)

x

Poissa

Finska-Valtanen Leena (varalla Pekka Leikkaa)

Hakala Harri (varalla Tuomas Reku)

Hämäläinen Jorma (varalla Merja Helander)

Pusa Jukka (varalla Pekka Salonen)

Asiat

22 § - 31 §

LIITTEET 1-10

Allekirjoitukset

Sastamala 20.8.2026

Salme Kuukka
*Puheenjohtaja*Heli Matintalo
*Sihteeri*Sirkka-Liisa Saari
*Pöytäkirjan tarkastaja*Maire Villo
*Pöytäkirjan tarkastaja***Pöytäkirja yleisesti nähtävillä**

Sastamalan seurakunnan verkkosivuilla

<https://www.sastamalanseurakunta.fi/paatöksenteko/ilmoitustaulu>**Aika**

22.8.–28.9.2026

Todistaa**Kuulutuspm**

21.8.2026

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa

Pvm ja allekirjoitus

___Pöytäkirjasta ei ole otettu otetta
valitustarkoitukseen

22 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KJ 3:29 §:n 2 mom. mukaan kutsu kirkkovaltuuston kokoukseen on asialuettelointeen lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. KL 10:15 §:n 1 mom. mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty kirkkovaltuuston jäsenille 13.8.2026. Lisäksi kokouskutsu on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon seurakunnan verkkosivuille 13.8. – 20.8.2026

Päätös: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

23 §

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kirkkovaltuusto on noudattanut käytäntöä, jonka mukaan aakkosjärjestyksessä kaksi valtuutettua toimii vuorollaan pöytäkirjan tarkastajina. Vuorossa ovat Jukka Pusa ja Sirkka-Liisa Saari. Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina. Kirkkovaltuuston tarkastettu pöytäkirja tulee olla nähtävillä yleisessä tietoverkossa 30 päivän ajan. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Esitys: Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Kirkkovaltuusto päättää, että kokouksen pöytäkirja on yleisesti nähtävillä 22.8.–28.9.2026

Päätös: Hyväksyttiin. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Sirkka-Liisa Saari ja Maire Villo.

24 §

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys pj: Esityslista hyväksytään työjärjestyksen mukaisena.

Päätös: Irmeli Kulonpään aloite seurakuntailmoitusten palauttamiseksi Tyrvään Sanomiin käsitellään § 28 Muut asiat. Muutoin esityslista hyväksyttiin työjärjestyksen mukaisena.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

25 §**Pertti Peuraniemen valtuustoaloite ”Vaihtoehtoinen suunnitelma Tyrvään kirkon peruskorjaukseksi” ja Tyrvään kirkon hankesuunnitelman hyväksyminen**

Kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 25.3.2026 (§ 33) antaa 23.3.2026 päivätyin valtuustoaloitteen ”Vaihtoehtoinen suunnitelma Tyrvään kirkon peruskorjaukseksi” kiinteistötyöryhmälle käsittelyyn ja sieltä kirkkoneuvostoon ja palauttaa Tyrvään kirkon peruskorjauksen ja toiminnallisten muutosten hankesuunnitelman hyväksymisen valmisteluun. Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n 20.3.2026 luovuttama Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelma ja visio 2070, rakennushistoriaselvitys (RHS) ja kustannusarvio ovat liitteinä 1–4.

Kirkkoneuvoston ja -valtuuston jäsen Pertti Peuraniemi on jättänyt kirkkovaltuustolle 23.3.2026 seuraavan aloitteen: ”Aloite kirkkovaltuustolle (Vaihtoehtoinen suunnitelma Tyrvään kirkon peruskorjaukseksi) siihen liittyvine liitteineen LIITE 1 (TYÖSUUNNITELMA (23.3.2026 Piirustukset) ja LIITE 2 (KANSALAISADRESSI Tyrvään kirkon kulttuurihistoriallista arvokkuutta kunnioittavan ja vaikean taloustilanteen huomioivan peruskorjauksen puolesta Sastamalan seurakunnan kirkkovaltuustolle).” 10.4.2026 seurakunnalle on toimitettu aloitteeseen liittyen aineistot Vaihtoehtoinen suunnitelma ja kustannusarvio, Hankesuunnitelman ulkopuolisen työn kustannusarvio, Vaihtoehtohanke, kustannusarvio sekä Työsuunnitelma. Valtuustoaloite liitteineen on liitteenä 5.

Kiinteistötyöryhmä on käsitellyt Tyrvään kirkon peruskorjaushankkeen taustaa, hankesuunnittelun vaiheita, sisältöä ja käsittelyä seurakunnan luottamuselimissä kokouksessaan 8.6.2026 seuraavasti:

TYRVÄÄN KIRKON PERUSKORJAUSHANKKEEN TAUSTA, HANKESUUNNITTELUN VAIHEET, SISÄLTÖ JA KÄSITTELY LUOTTAMUSELIMISSÄ

Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnittelu ja peruskorjaus ovat olleet mukana seurakunnan kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa talousarviosta TA 2020 lähtien seuraavasti: taloussuunnitteluvuosille 2020, 2021, 2024 ja 2025, sitovana

toiminnallisena tavoitteena vuosille 2024, 2025 ja 2026 sekä investointiosassa vuosille 2020, 2021, 2023, 2024, 2025 ja 2026.

Seurakunnan strategia

Kiinteistöryhmän toimintaa ohjaavana tekijänä on kirkkovaltuuston 16.12.2021 hyväksymä Sastamalan seurakunnan strategia 2022–2026 sekä kirkkovaltuuston 10.11.2022 ja 11.5.2023 (päivitetty) hyväksymä Sastamalan seurakunnan Kiinteistöstrategia 2022–2026.

Strategia tukee kirkkojen monikäyttöisyyden parantamista. Strategiassa todetaan, että

- Kirkkotilat suunnitellaan entistä monikäyttöisemmiksi.
- Mahdollistetaan seurakunnan kiinteistöjen tehokkaampi ja monimuotoisempi käyttö.
- Kiinteistöjä on vähennettävä, kuitenkin niin, että seurakunnan toiminnot ovat koko seurakunnan alueella kaikkien saatavilla kohtuullisin etäisyyksin.

Kiinteistöstrategiassa todetaan, että kirkon toiminnot sekä uudet ja kunnostettavat rakennukset on suunniteltava monikäyttöisiksi, jotta olemassa olevat toiminnot saadaan ylläpidettyä kustannustehokkaasti. Samoin kiinteistöstrategiassa todetaan, että pidettävistä kiinteistöistä voidaan pyrkiä tekemään entistä monikäyttöisempiä, joten korjaus- ja muutostöitä, jotka parantavat toimitilojen käyttöpotentiaalia ja toimivuutta, voidaan tehdä.

Pirkko Eskon aloite

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja (2019–2022) Pirkko Esko jätti kirkkoneuvoston kokouksessa 1/2022 26.1.2022 päivätyn valtuustoaloitteen Tyrvään kirkon remontoinnista. Aloitteen keskeisenä sisältönä esitetään Tyrvään kirkkoon pintaremontin sijaan mittavaa muutostyötä, joka mahdollistaa erilaisten toimintojen siirtämisen kirkon tiloihin.

Kirkkoneuvosto käsitteli Pirkko Eskon aloitetta kokouksessaan 29.3.2023 ja totesi, että Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnittelu on mukana olemassa olevalla

investointilistalla ja kirkon monikäyttöisyyden suunnittelu on tarkoituksenmukaisinta tehdä osana peruskorjauksen hankesuunnittelua.

Tyrvään kirkon peruskorjauksen suunnittelun lähtötietojen määrittämiseksi toteutettiin 2023 syksyllä A-Insinöörit Oy:n toimesta kattava Tyrvään kirkon tiilimuurattujen julkisivujen, vesikattojen ja sisäpintojen rappausten kuntotutkimus. Päätös hankinnasta tehtiin kirkkoneuvoston kokouksessa 29.3.2023 ja johon kirkkovaltuusto myönsi lisämäärärahan kokouksessaan 11.5.2023.

Peruskorjaushanke

Tyrvään kirkon kuntotutkimuksesta saatujen tulosten perusteella käynnistettiin peruskorjaushanke kilpailuttamalla ja valitsemalla arkkitehtisuunnittelutoimisto Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelman ja rakennushistoriaselvityksen toteuttajaksi. Kirkkoneuvoston kokouksessa 5/2025 21.5.2025 Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnittelijaksi valittiin yksimielisesti Arkkitehtitoimisto NOAN Oy, joka arvioitiin tarjouksen jättäneistä arkkitehtitoimistoista kokonaisharkintana parhaaksi ja soveltuvimmaksi ja jota kiinteistöryhmä yksimielisesti oli esittänyt valittavaksi.

Hankesuunnitelman alkuvaiheessa Arkkitehtitoimisto aloitti Tyrvään kirkon rakennushistoriaselvityksen (RHS) laatimisen elokuussa 2025.

Museovirasto

Suojellun tai yli 50 vuotta sitten käyttöön otetun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen, purkamiseen tai käyttötarkoituksen muuttamiseen tarvitaan Museoviraston lausunto. Lausunto pyydetään jo asiaa koskevasta suunnitelmasta, kuten hankesuunnitelmasta tai suunnitelmaluonnoksista, ennen kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoa. Museovirasto toimii asiantuntijaviranomaisena, kun suojeltuihin kirkollisiin rakennuksiin suunnitellaan olennaisia muutoksia.

Yhteistyö Tyrvään kirkon peruskorjauksen osalta Museoviraston ja Sastamalan seurakunnan kanssa alkoi, kun Museoviraston yliarkkitehti Mikko Mannberg teki katselmuksen Tyrvään kirkolle 28.2.2024. Tuosta käynnistä Mannberg laati muistion, jossa

on listattu Tyrvään kirkon peruskorjaus- ja käyttötarpeita ja linjattu tulevaa suunnittelua. Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n toteuttaman hakesuunnittelun aikana hankkeen arkkitehti- ja pääsuunnittelija arkkitehti Lassi Viitanen on pitänyt yhteyttä Museovirastoon koko hakesuunnitteluprosessin ajan. Arkkitehtitoimiston ja Museoviraston edustajat ovat hakesuunnitteluprosessin aikana käyneet yhdessä useasti läpi suunnittelutilannetta ja suunnitelmia. Yhteydenpitoon on kuulunut virallisia tapaamisia sekä epävirallista yhteydenpitoa sähköpostitse ja puhelimitse. Arkkitehti Lassi Viitanen on toimittanut 28.11.2025 Museovirastoon hankkeen suunnittelumateriaalia ja aikataululuonnoksen sekä alustavan rakennushistoriaselvityksen.

Hanketyöryhmä (ohjausryhmä)

Kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 11/2025 10.12.2025 valita Tyrvään kirkon peruskorjausta koordinoimaan hanketyöryhmän (ohjausryhmä), joka koostui työntekijöistä ja luottamushenkilöistä. Ohjausryhmään valittiin luottamushenkilöistä jokaisesta valtuustoryhmästä (ehdokaslistalta) yksi ryhmän itse esittämä luottamushenkilö.

Ohjausryhmän tehtävänä oli koordinoida hakesuunnittelua yhdessä asiantuntijoiden kanssa, kirjata ja kiteyttää peruskorjaushankkeen osalta seurakunnan omat toiveet ja tavoitteet sekä tuottaa eri vaihtoehtotarkastelujen kautta pääsuunnittelijan kanssa yhteistyönä suunnitelmat päätöksentekoa ja peruskorjauksen toteutuksen urakkakilpailutusta varten. Ohjausryhmän yhtenä tavoitteena oli saada laajasti eri osapuolten ääni kuuluviin ryhmän kautta. Ohjausryhmän kokoontumisajankohdat määrittyivät suunnittelijan ja 11-jäsenisen ohjausryhmän enemmistön aikataulujen perusteella. Ohjausryhmän sihteerinä toimi hankevalmistelija Jouni Kotilahti.

Ohjausryhmä kokoontui viisi kertaa Tyrvään kirkossa ja yhden kerran Teamsissa (hakesuunnitelman luovutus tilaajalle 20.3.2026).

Hakesuunnitelman lähtötiedot, sisältö ja osallistaminen

Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n laatiman hakesuunnitelman sisältö ja laajuus vastaavat tilaaja- ja ohjausryhmäpalaverissa sekä osallistamistilaisuuksissa ja työpajoissa

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S.

M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

seurakunnan työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja seurakuntalaisten kanssa saatutettua yhteistä näkemystä toiminnallisista ja käyttäjäryhmien tarpeista ja niiden toteuttamisesta tulevassa Tyrvään kirkon peruskorjaushankkeessa. Hankesuunnitelmatyöskentely oli hankesuunnittelulle asetettujen tavoitteiden mukaista huomioiden mm. seuraavat lähtötiedot, vaikuttamis- ja kuulemistilaisuudet, materiaalit sekä muut havainnot ja viittaukset:

- tiilimuurattujen julkisivujen, vesikattojen ja sisäpintojen rappausten kuntotutkimus (A-Insinöörit, 2023)
- kirkon ulkopuolen fotogrammetriakuvaus (kuorimalli), josta saadaan tarvittava tieto vesikaton, räystäiden ja julkisivujen korjaamiseen (A-Insinöörit, 2023)
- rakennushistoriaselvitys (RHS), 2025 (Arkkitehtitoimisto NOAN Oy)
- aistinvaraiset havainnot 2025, 2026 (Arkkitehtitoimisto NOAN Oy)
- peruskorjauksen kustannusarvio ja toimenpidelistaus, 2025, 2026 (Arkkitehtitoimisto NOAN Oy/Ville Varjo)
- muutokset arkkitehti- ja havainnekuvineen (Arkkitehtitoimisto NOAN Oy)
- henkilöstön (kaikki työalat) palautekysely ja työpajatilaisuudet (2 kpl) (henkilöstön osallistaminen 27.1.2026 ja 18.3.2026)
- seurakuntalaisten osallistaminen ja kuulemistilaisuus (yleisötilaisuus 12.2.2026)
- luottamushenkilöiden osallistaminen (valtuuston iltakoulu 5.2.2026)
- lapsivaikutusten arviointi, 2026
- ympäristövaikutusten arviointi, 2026
- hankeaikataulu ja sen vaiheistus (Arkkitehtitoimisto NOAN Oy)
- toiminta peruskorjauksen aikana (mm. Työmaan rajaaminen ja työmaakulku, Urkujen suojaaminen, Väliaikainen varastointi, Rakennustelineet, Rakennussuojelu) sekä
- laadunvarmistus ja riskienhallinta
- vaikutusten arviointi; korjaustoimenpiteet ja toiminnalliset muutokset

Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnittelun olennaisena osana oli seurakunnan työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja seurakuntalaisten kuuleminen ja

osallistaminen suunnitteluprosessiin eri käyttäjäryhmien ja toiminnallisten tarpeiden tunnistamiseksi. Osallistamisia oli seuraavasti:

- henkilöstön osallistaminen osana hankesuunnittelua 27.1.2026 ja 18.3.2026
- luottamushenkilöiden osallistaminen hankesuunnitteluun (valtuuston iltakoulu) 5.2.2026
- seurakuntalaisten osallistaminen hankesuunnitteluun (yleisötilaisuus, jonne kutsuttiin myös kirkkovaltuusto, erityisesti ne, jotka eivät päässeet 5.2.2026 tilaisuuteen) 12.2.2026.

Peruskorjauksen tavoitteita muokattiin osallistamisen kautta todettuja käyttäjätarpeita kuunnellen laatimalla useita vaihtoehtoja, joista valikoitui vaihtoehto, jonka katsottiin vastaavan parhaiten seurakunnan tuleviin tarpeisiin. Toimenpidelistausta ja kustannusarviota täsmennettiin ja tarkennettiin ohjausryhmän ohjauksessa. Valmis hankesuunnitelma sisältää varsinaisen hankesuunnittelun lisäksi erittäin laajan ja seikkaperäisen suunnitteluun perustuvan peruskorjauksen toimenpidelistauksen ja toimenpidelistauksen mukaisen kustannusarvion.

Hankesuunnittelua ohjanneen arkkitehtitoimiston asiantuntemukseen ja tehtävänantoon ei sisältynyt kirkkotilan teologinen selvitys, jollainen on kuitenkin tarpeellinen suunniteltaessa kirkkotilaan tehtäviä muutoksia. Teologinen selvitys Tyrvään kirkon muutoksesta sekä muutoksen tuen konsultoinnista on päätetty teettää Kirkkotila Oy:llä.

Hankesuunnitelman luovutus

Arkkitehtitoimisto NOAN Oy luovutti seurakunnalle 20.3.2026 valmiin hankesuunnitelman, kustannusarvion ja toimenpidelistauksen sekä rakennushistoriaselvityksen, jotka julkaistiin myös seurakunnan verkkosivuilla. Rakennushistoriaselvitystä oli mahdollista kommentoida 26.4.2026 asti. Selvitykseen ei tullut korjaus- tai muutosehdotuksia.

Hankesuunnitelmassa ei oteta kantaa yksityiskohtien suunnitteluun. Hankesuunnitelma määrittää peruskorjauksen laajuuden ja ohjaa toteutuksen laatuvaatimuksia

sekä linjaa peruskorjauksen toteutussuunnittelussa ja toteutusvaiheessa huomioitava käyttäjien tarpeita palvelevat tekniset ja toiminnalliset toimenpiteet, jotka mahdollistavat peruskorjauksen talotekniikan ja kirkkotilan monipuolisen käytön tavoitteet.

Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n laatima hankesuunnitelma on korkeatasoinen ja perusteellinen ja saavutti näin sille asetetut tavoitteet. Hankesuunnitelma antaa seurakunnalle erittäin hyvän lähtökohdan tulevan peruskorjauksen toteutussuunnittelun käynnistämiseksi ja toteuttamiseksi.

Museoviraston lausunto

Arkkitehtitoimisto NOAN Oy on toimittanut lausuntopyynnön Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelmantoimenpiteistä Museoviraston kirjaamoon 20.3.2026 ja pääsuunnittelija Lassi Viitanen on esitellyt valmiin suunnitteluaineiston Museovirastolle 24.3.2026. Museovirastolta saadun tiedon mukaan Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n laatimat suunnitelmat ovat laadukkaita, eivätkä valtakunnallisella tasolla muihin kirkkohankkeisiin verrattuna sisällä mitään poikkeuksellista tai kirkon suojeluarvoja merkittävästi heikentävää.

Museovirasto on antanut 2.6.2026 lausunnon (MV/00547/2026) SASTAMALA, Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelma. Sastamalan seurakunta on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa Tyrvään kirkon peruskorjaushankkeen hankesuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä. Lausuntopyyntö on liitteenä 6.

Museoviraston kanta: Museovirasto puoltaa esitettyjä suunnitelmia lausunnossa mainituin huomioin. Kirkkolain mukaisia olennaisia muutoksia ovat kuorin ja alttarialueen muutokset, kirkkosalin takaosaan rakennettavat monikäyttötilat, eteläiseen torniin avattava uusi oviaukko ja uudet wc-tilat torneissa. Olennaisten muutosten toteuttamiselle on haettava lupa Kirkkohallitukselta. Hankesuunnitteluvaiheessa esitetyt toimenpiteet ovat tyypilliseen tapaan vielä luonnosmaisia. Museovirasto tulee pitää hankkeessa ajan tasalla siirryttäessä toteutussuunnitteluvaiheeseen. Lopulliset

suunnitelmat tulee hyväksyttävä Museovirastolla hyvissä ajoin ennen hankkeen toteutusvaihetta.

Museoviraston lausunto on esityslistan liitteenä 7.

Kirkkohallituksen avustus

Kirkkohallituksen avustuksen (Avustus kirkollisen kulttuuriperinnön hoitoon) hakemiseksi Tyrvään kirkon peruskorjauksen suunnitteluun kirkkoneuvosto ja kirkkovaltuusto hyväksyivät kokouksissaan (KN 10.12.2025 ja KV 11.12.2025) Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n alustavan kustannuslaskelman (525 000 € sis. alv) ja siihen liittyvät toimenpiteet hankesuunnitelman toimenpiteiksi ja budjettiraamiksi.

Kirkkohallitus hyväksyi täysistunnossaan 14.4.2026 § 47 Korjaus- ja konservointiavustusten jako 2026 Tyrvään kirkko, Suunnittelun kustannukset vuodesta 2025 eteenpäin, haetun avustuksen täysimääräisesti (Myönnetty avustusta 50 %, 262 500 euroa).

Vaihtoehtoinen suunnitelma

Kirkkoneuvostolle on 23.3.2026, valmiin hankesuunnitelman luovutuksen jälkeen, jätetty valtuustoaloitteena vaihtoehtoinen suunnitelma Tyrvään kirkon peruskorjaamiseksi liitteineen sekä 10.4.2026 suunnitelmaan liittyvä kustannusarvio liitteineen. Pertti Peuraniemi on allekirjoittanut valtuustoaloitteen kansalaisadressissa nimeltä mainittujen rakennusalan ammattilaisten puolesta ja kansalaisadressi on aloitteen liitteenä. Vaihtoehtoisen suunnitelman muiden liitteiden (työsuunnitelma, kustannusarvio) lisäksi kansalaisadressi on otettu huomioon valtuustoaloitteen käsittelyssä.

Sastamalan seurakunta ei ole tilannut vaihtoehtosuunnitelmaa Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelmaksi eikä ole ollut vaihtoehtoisen vapaaehtoisvoimin valmistellun suunnitelman laadinnassa millään tavalla mukana. Vaihtoehtosuunnitelman valmistelu ei siten ole ollut mukana Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnittelun valmistelussa, hankesuunnittelun kilpailutuksessa ja tarjousvertailussa, hankesuunnittelussa eikä siihen liittyvässä päätöksenteossa ennen kuin valmis

vaihtoehtoinen suunnitelma toimitettiin seurakunnalle valtuustoaloitteena seurakunnan tilaaman hankesuunnitelman 20.3.2026 toteutuneen luovutuksen jälkeen.

Vaihtoehtoisessa vapaaehtoisvoimin valmistellussa suunnitelmassa ei ole otettu huomioon seurakunnan strategiaa, kiinteistöstrategiaa eikä hankesuunnittelulle asetettuja lähtötietoja (ks. edellä luettelo kohdassa hankesuunnittelulle asetettujen tavoitteiden mukaiset lähtötiedot, vaikuttamis- ja kuulemistilaisuudet, materiaalit sekä muut havainnot ja viittaukset).

Vaihtoehtoista vapaaehtoisvoimin valmisteltua suunnitelmaa ei ole valmisteltu peruskorjaukseen valitun ohjausryhmän kanssa, eikä sitä ole tuotu seurakunnan työaloille tai toimielimille nähtäväksi, käsiteltäväksi tai kommentoitavaksi hankesuunnitelmaprosessin tai vaihtoehtoisen suunnitelman laadinnan aikana. Siinä ei siis ole hankesuunnitteluun olennaisesti kuuluvalla tavalla avoimesti osallistettu henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja seurakuntalaisia palautekyselyiden, työpajatilaisuuksien, yleisötilaisuuksien ja valtuustoillan kautta, mikä olisi olennaista todettujen tarpeiden ja näkemysten huomioonottamiseksi. Vaihtoehtoinen suunnitelma ei myöskään sisällä vaikutusten arviointia (ympäristövaikutukset, lapsivaikutukset, korjaustoimenpiteiden ja toiminnallisten muutosten vaikutukset).

Vaihtoehtoisesta suunnitelmasta ei ole seurakunnan mandaatilla pyydetty Museovirastolta lausuntoa, mikä on ehdoton edellytys suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiselle muutokselle.

Kiinteistötyöryhmä

1. esittää, että valtuutettu Pertti Peuraniemen 23.3.2026 jättämä valtuustoaloite ei johda toimenpiteisiin
2. esittää Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n laatiman ja tilaajalle 20.3.2026 luovutetun Tyrvään kirkon peruskorjaushankkeen hankesuunnitelman, rakennushistoriaselvityksen (RHS) ja kustannusarvion hyväksymistä toteutussuunnittelun pohjaksi.

Esitys tj: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

1. valtuutettu Pertti Peuraniemen 23.3.2026 jättämä valtuustoaloite ei johda toimenpiteisiin;
2. se hyväksyy Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n laatiman ja tilaajalle 20.3.2026 luovutetun Tyrvään kirkon peruskorjaushankkeen hankesuunnitelman, rakennushistoriaselvityksen (RHS) ja kustannusarvion toteutussuunnittelun pohjaksi (liitteet 1–4).

Käydyn keskustelun kuluessa Pertti Peuraniemi teki vastaesityksen, että kirkkoneuvosto palauttaa asian tarkempaan valmisteluun. Irmeli Kulonpää kannatti Peuraniemen vastaesitystä. Suoritettiin äänestys, jossa talousjohtajan pohjaesitys on JAA ja Pertti Peuraniemen vastaesitys on EI. Talousjohtajan pohjaesitys sai 10 ääntä ja Pertti Peuraniemen vastaesitys sai 2 ääntä. JAA äänestivät Vesa Aurén, Maritta Laiho, Sirkku Aarinen, Kari Alajoki, Janica Isonokari, Satu Janhunen, Mauri Kaaja, Sirpa Keskinen, Henri Kiuttu ja Leevi Karisalmi. EI äänestivät Pertti Peuraniemi ja Irmeli Kulonpää.

Päätös: Kirkkoneuvoston päätökseksi tuli talousjohtajan pohjaesitys äänin 10–2.

Pertti Peuraniemi jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Kirkkoneuvosto 17.6.2026 § 73

Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelma ja visio 2070, rakennushistoriaselvitys (RHS) ja kustannusarvio liitteinä 1–4, valtuustoaloite liitteineen liitteenä 5, Sastamalan seurakunnan lausuntopyyntö Museovirastolta Tyrvään kirkon peruskorjaushankkeen hankesuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä liitteenä 6 ja Museoviraston lausunto liitteenä 7.

Kirkkoneuvoston päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että

1. valtuutettu Pertti Peuraniemen 23.3.2026 jättämä valtuustoaloite ei johda toimenpiteisiin;

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

2. se hyväksyy Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n laatiman ja tilaajalle 20.3.2026 luovutetun Tyrvään kirkon peruskorjaushankkeen hankesuunnitelman, rakennushistoriaselvityksen (RHS) ja kustannusarvion toteutussuunnittelun pohjaksi (liitteet 1–4).

Käydyn keskustelun kuluessa kirkkovaltuuston puheenjohtaja Salme Kuukka ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Häntä kannattivat Irmeli Kulonpää, Maire Villo, Pertti Peuraniemi, Aleksi Sandroos ja Heikki Uusitalo. Henri Kiuttu ehdotti asian käsittelemistä tässä kokouksessa. Häntä kannattivat Maritta Laiho ja Satu Janhunen. Suoritetaan äänestys, jossa kirkkoneuvoston pohjaesitys on JAA ja Salme Kuukan vastaesitys on EI. Äänestyksen tulos on seuraava: JAA ääniä 17, EI ääniä 10, yhteensä 27 ääntä. JAA äänestivät Sirkku Aarinen, Antti Alajoki, Kari Alajoki, Pekka Leikkaa, Tuomas Reku, Auli Horelli, Merja Helander, Satu Janhunen, Mauri Kaaja, Leevi Karisalmi, Sirpa Keskinen, Henri Kiuttu, Jari Kortelahti, Maritta Laiho, Jarmo Mauriala, Jarkko Mäkipää ja Pekka Salonen. EI äänestivät Salme Kuukka, Janica Isonokari, Mari Jokela, Elisa Junttila, Irmeli Kulonpää, Pertti Peuraniemi, Sirkka-Liisa Saari, Aleksi Sandroos, Heikki Uusitalo ja Maire Villo.

Äänestyksen päätöksen mukaisesti asia päätettiin käsitellä tässä kokouksessa kirkkoneuvoston pohjaesityksen mukaisesti.

Kirkkoneuvoston esityksen kohdasta 1 käydyn keskustelun aikana Pertti Peuraniemi teki vastaesityksen, että hänen 23.3.2026 jättämänsä valtuustoaloite johtaa toimenpiteisiin. Häntä kannattivat Irmeli Kulonpää ja Maire Villo. Maritta Laiho kannatti kirkkoneuvoston pohjaehdotusta. Suoritettiin äänestys, jossa JAA on kirkkoneuvoston pohjaesitys ja Pertti Peuraniemen vastaesitys on EI.

Äänestyksen tulos: JAA ääniä 22, EI ääniä 5, yhteensä 27 ääntä. JAA äänestivät Sirkku Aarinen, Antti Alajoki, Kari Alajoki, Pekka Leikkaa, Tuomas Reku, Auli Horelli, Merja Helander, Janica Isonokari, Mari Jokela, Satu Janhunen, Mauri Kaaja, Leevi Karisalmi, Sirpa Keskinen, Henri Kiuttu, Jari Kortelahti, Maritta Laiho, Jarmo Mauriala, Jarkko Mäkipää,

Sirkka-Liisa Saari ja Pekka Salonen, Aleksi Sandroos ja Heikki Uusitalo. Ei äänestivät Salme Kuukka, Elisa Junttila, Irmeli Kulonpää, Pertti Peuraniemi ja Maire Villo.

Päätös kohta 1:

Kirkkovaltuuston päätökseksi tuli äänestyksen jälkeen, että valtuutettu Pertti Peuraniemen 23.3.2026 jättämä valtuustoaloite ei johda toimenpiteisiin.

Pertti Peuraniemi ja Maire Villo jättivät päätökseen eriävät mielipiteet (liitteet 8 ja 9).

Päätös kohta 2.

Kirkkovaltuusto hyväksyi yksimielisesti Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n laatiman ja tilaajalle 20.3.2026 luovutetun Tyrvään kirkon peruskorjaushankkeen hankesuunnitelman, rakennushistoriaselvityksen (RHS) ja kustannusarvion toteutussuunnittelun pohjaksi (liitteet 1–4).

Jari Kortelahti poistui kokouksesta 25 § kohdan 1. äänestyksen jälkeen klo 19:08.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

26 §**Strategian 2027–2032 päälinjat**

Kirkkoneuvosto nimesi kokouksessaan 10.12.2025 (§ 196) tulevaisuustyöryhmän koordinoimaan seurakunnan strategian valmistelua vuosille 2027–2032 ja suunnittelemaan seurakunnan tulevaisuustyötä. Työryhmän tehtävänä on suunnitella strategian valmisteluprosessi ja huolehtia työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja seurakuntalaisten osallistamisesta strategian valmisteluun. Tulevaisuustyöryhmä ei päättä strategian sisällöstä, vaan huolehtii siitä, että kaikki osapuolet tulevat kuulluksi strategiaprosessissa. Työryhmään nimettiin vuodeksi 2026 kirkkoherra Vesa Aurén, talousjohtaja Elisa Nieminen, kiinteistöpäällikkö Kimmo Anttila, johtava kasvatuksen ohjaaja Teemu Kallio ja kirkkoneuvoston nimeäminä luottamushenkilöinä Leevi Karisalmi, Raimo Murtomäki, Mauri Kaaja ja Henri Kiuttu. Ryhmän sihteerinä toimii hallintosihteerä.

Strategia- ja tulevaisuustyön valmistelu on aloitettu työryhmässä vuoden 2026 alusta. Tulevaisuustyön pohjaksi on tutustuttu kaupungin väestökehitykseen ja seurakunnan jäsenkehitykseen sekä väestö- ja jäsenennusteisiin sekä kehitykseen vaikuttaviin tekijöihin (Pestel-analyysi). Työryhmä on kokoontunut kevään 2026 aikana viisi kertaa, 19.1., 2.2., 12.3., 12.5. ja 29.5.2026. Strategiaa on työstetty henkilöstön kanssa 19.2.2026 ja luottamushenkilöiden kanssa 7.5.2026. Näiden yhteisten työskentelyjen pohjalta on laadittu Sastamalan seurakunnan strategian 2027–2032 päälinjat vuoden 2027 talousarvion ja toimintasuunnitelman laatimisen pohjaksi. Strategiatyö jatkuu vuoden 2027 alusta aloittavien uusien luottamushenkilöiden kanssa, jolloin myös syyskuussa 2026 valmistuva kirkon yhteinen strategia 2027–2032 on seurakunnan käytettävissä. Strategia vuosille 2027–2032 on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2027 aikana, rinnakkain seurakunnan kiinteistöstrategian päivittämisen kanssa.

Esitys pj/tj: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää Sastamalan seurakunnan strategian 2027–2032 päälinjoiksi tulevaisuustyöryhmän, henkilöstön ja luottamushenkilöiden kanssa toteutettujen työskentelyjen pohjalta seuraavat päälinjat:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimetPöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S.

M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

Sastamalan seurakunta on ...

- **Elävän Jumalan seurakunta** – Seurakuntamme ytimessä on elävän Jumalan läsnäolo; julistus ja palvelu lähelle ja maan ääriin.
- **Merkityksellinen valon ja toivon tuoja** – Edistämme läsnäolon kulttuuria, jossa kohtaamme ihmiset merkityksellisesti ja rakkaudellisesti arjen tilanteissa ja elämän juhlahetkissä. Tuemme avuntarpeessa olevia ja tuomme uskoa ja toivoa tulevaisuuteen.
- **Yhtenäinen, yksi seurakunta** – Seurakuntamme on erilaisten yksilöiden ja alueiden yhteisö, silti yksi, pyhä ja yhteinen seurakunta. Tunnistamme tarpeen hajanaisuuden vähentämiselle ja tiiviimmälle, yhdelle seurakunnalle ja päällekkäisyyksien karsimiselle.
- **Uudistuva** – Meillä on tahtoa ja rohkeutta uudistua, päätöksenteossa hyödynnämme tiedolla johtamista. Seurakuntamme seuraa aikaansa ja on valmis muutokseen, jolla turvataan toiminta yhteiskunnan muuttuessa. Valmistaudumme tilojen monikäyttöisyyden lisäämiseen ja henkilökunnan työnkuvien muuttamiseen.
- **Yhteisöllinen** – Seurakuntamme jäsenille kirkko on kuin koti, jonne on helppo tulla. Seurakuntamme pitää hyvää huolta henkilöstöstä ja vapaaehtoisista, tarjoaa toimintaa kaikenikäisille ja merkityksellisiä tehtäviä vapaaehtoisille.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

Kiinteistöpäällikkö Kimmo Anttila poistui kokouksesta § 76 käsittelyn jälkeen klo 17:44.

Kirkkoneuvosto 17.6.2026 § 76

Kirkkoneuvoston päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää Sastamalan seurakunnan strategian 2027–2032 päälinjoiksi tulevaisuustyöryhmän, henkilöstön ja luottamus-
henkilöiden kanssa toteutettujen työskentelyjen pohjalta seuraavat päälinjat:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

Sastamalan seurakunta on ...

- **Elävän Jumalan seurakunta** – Seurakuntamme ytimessä on elävän Jumalan läsnäolo; julistus ja palvelu lähelle ja maan ääriin.
- **Merkityksellinen valon ja toivon tuoja** – Edistämme läsnäolon kulttuuria, jossa kohtaamme ihmiset merkityksellisesti ja rakkaudellisesti arjen tilanteissa ja elämän juhlahetkissä. Tuemme avuntarpeessa olevia ja tuomme uskoa ja toivoa tulevaisuuteen.
- **Yhtenäinen, yksi seurakunta** – Seurakuntamme on erilaisten yksilöiden ja alueiden yhteisö, silti yksi, pyhä ja yhteinen seurakunta. Tunnistamme tarpeen hajanaisuuden vähentämiselle ja tiiviimmälle, yhdelle seurakunnalle ja päällekkäisyyksien karsimiselle.
- **Uudistuva** – Meillä on tahtoa ja rohkeutta uudistua, päätöksenteossa hyödynnämme tiedolla johtamista. Seurakuntamme seuraa aikaansa ja on valmis muutokseen, jolla turvataan toiminta yhteiskunnan muuttuessa. Valmistaudumme tilojen monikäyttöisyyden lisäämiseen ja henkilökunnan työnkuvien muuttamiseen.
- **Yhteisöllinen** – Seurakuntamme jäsenille kirkko on kuin koti, jonne on helppo tulla. Seurakuntamme pitää hyvää huolta henkilöstöstä ja vapaaehtoisista, tarjoaa toimintaa kaikenikäisille ja merkityksellisiä tehtäviä vapaaehtoisille.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

27 §**Talousarviomuutokset 2026**

Talousarvioon 2026 on kesäkuun 2026 tiedon mukaan tarve tehdä joitakin muutoksia, jotka eivät ole olleet tiedossa talousarviota valmisteltaessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain evankelis-luterilaiselle kirkolle rahoitusta hautaustoimeen, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon liittyviin laissa säädettyihin tehtäviin. Valtionrahoituksen määrä vuodelle 2026 ei ollut tiedossa talousarviota 2026 valmisteltaessa. Kirkon sisäisistä valtion rahoituksen jakoperusteista päättää kirkolliskokous. Kirkolliskokous muutti jakoperusteita syksyllä 2024. Hallitus päätti vuoden 2025 kehysriihessä leikata valtion evankelis-luterilaiselle kirkolle myöntämää määrärahaa koko maan tasolla 9,8 miljoonalla eurolla vuosina 2026 ja 2027, minkä vuoksi kirkolliskokous päätti vasta marraskuussa 2025 suoraan seurakunnille jaettavan määrän vuonna 2026. Siirtymäajalla vuosina 2025 ja 2026 uusia jakoperusteita käytetään 50 prosentin painoarvolla ja vuonna 2024 voimassa ollutta jakoperustetta (euroa/kunnan asukas) käytetään 50 prosentin painoarvolla. Vuoden 2027 alusta lukien valtion rahoituksen seurakunnille jaettavan osuuden jakoperusteena käytettäisiin täysimääräisesti uusia jakoperusteita. Tieto maksettavasta valtionrahoituksen määrästä seurakunnittain vuonna 2026 saatiin vasta talousarvion valmistumisen jälkeen 18.12.2025.

Talousarviossa vuodelle 2026 on arvioitu Sastamalan seurakunnan saaman valtionrahoituksen määräksi 546 000 euroa, mutta joulukuussa 2025 saadun tiedon mukaan Sastamalan seurakunnan osuus valtionrahoituksen määrästä vuonna 2026 on 471 443 €, eli 74 557 euroa vähemmän kuin joulukuussa hyväksytyssä talousarviossa.

Talousarviossa 2026 haudanhoitorahaston arvioidut kulut 133 743 euroa, jotka tulevat seurakunnan maksettavaksi, on laitettu pääluokkaan 4 Hautaustoimi. Helmikuussa 2026 Kirkkohallitukselta saadun ohjeistuksen mukaisesti seurakunnan kustannukseksi tuleva haudanhoitorahaston kulu tulee kuitenkin kirjata pääluokkaan 1 Hallinto, joten talousarvioon vuodelle 2026 pääluokan 4 Hautaustoimi luottotappioksi kirjattu 133 743 euron kulu tulee siirtää pääluokkaan 1 Hallinto.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimetPöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S.

M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

Seurakunnan hallintoon liittyen on vuoden 2025 ja 2026 aikana tehty useita kanteluita ja valituksia, minkä vuoksi seurakunnan tilintarkastusyhteisö katsoi tarpeelliseksi tehdä tilintarkastuksen yhteydessä laajemman selvityksen seurakunnan hallinnon kehittämisen arvioinniksi. Selvityksen kustannusvaikutus oli 5 723 euroa, jota ei ole osattu ennakkoön varata kuluvan vuoden talousarvioon. Lisäksi on tarpeen varata loppuvuoden tilintarkastuskustannuksiin noin 2 000 euroa.

Keikyän kirkon ja hautausmaan ympäristöstä sekä Lauttatien muistomerkkialueelta on tarve poistaa huonokuntoisia puita, jotka ovat kaatuessaan riski hautausmaalle ja naapurikiinteistöille. Puuston poiston arvioitu kustannus on noin 7 000 euroa (summa päivitetty 17.6.).

Esitys tj: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarvioon seuraavat kesäkuussa 2026 tiedossa olevat talousarviomuutokset:

- Tuloslaskelmaosa Rahoitustoimi: valtionrahoituksen määräksi muutetaan 471 443 euroa
- PL 4 Hautaustoimeen varatut haudanhoitorahaston kulut, luottotappio 133 743 euroa siirretään PL 1 Hallintoon
- PL 1 Hallintoon lisätään pääkirjatilille Asiantuntijapalvelut tilintarkastuksen lisäkulu 8 000 euroa
- PL 4 Hautaustoimeen ja PL 5 Kiinteistöt lisätään Keikyän kirkon ja hautausmaan puuston poistosta aiheutuva lisäkulu, yhteensä 7 000 euroa (summa muutettu esityslistan 5 000 eurosta 17.6.2026).

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

Henri Kiuttu poistui kokouksesta § 78 käsittelyn aikana klo 18:09.

Kirkkoneuvosto 17.6.2026 § 78

Kirkkoneuvoston päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2026 talousarvioon seuraavat kesäkuussa 2026 tiedossa olevat talousarviomuutokset:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

- Tuloslaskelmaosa Rahoitustoimi: valtionrahoituksen määräksi muutetaan 471 443 euroa
- PL 4 Hautaustoimeen varatut haudanhoitorahaston kulut, luottotappio 133 743 euroa siirretään PL 1 Hallintoon
- PL 1 Hallintoon lisätään pääkirjatilille Asiantuntijapalvelut tilintarkastuksen lisäkulu 8 000 euroa
- PL 4 Hautaustoimeen ja PL 5 Kiinteistöt lisätään Keikyän kirkon ja hautausmaan puuston poistosta aiheutuva lisäkulu, yhteensä 7 000 euroa (summa muutettu esityslistan 5 000 eurosta 17.6.2026).

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

28 §**Muut asiat**

Irmeli Kulonpään aloite seurakuntailmoitusten palauttamiseksi Tyrvään Sanomiin (liite 10).

29 §**Tiedoksi**

29.9.2026 Kirkkovaltuuston iltakoulu ja mahdollinen kirkkovaltuuston kokous, Houhajärven Leirimaja

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

S-L.S. M.R.

Pöytäkirjanpitäjä

30 §**Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus**

Puheenjohtaja antoi oikaisuvaatimusohjeen.

31 §**Kokouksen päättäminen**

Kokous päätettiin klo 19:46.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

S-L.S.

M.R.

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Sastamalassa / 2026

Pöytäkirjanpitäjä

VALITUSOSOITUS

Sastamalan seurakunta

Kirkkovaltuusto

20.8.2026 §§ 21–31

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 22 §, 23 §, 24 §, 25 § (pätös kohta 1), 28 §, 29 §, 30 §, 31 §

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
 - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
 - 150 000 € (rakennusurakat);
 - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystalvelut);
 - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
 - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Liitetään pöytäkirjaan

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §).

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite:

Postiosoite:

Sähköposti:

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

[x] hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, HÄMEENLINNA

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 25 § (päättös kohta 2), 26 §, 27 §

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Liitetään pöytäkirjaan

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5**

Puhelinvaihde: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.
- valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2024) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 € ja markkinaoikeudessa 2 440 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 880 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 7 300 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.